

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 7 april 2026
Nummer 4371
Onderwerp Raadsbrief Aanwijzingsbesluit Vaarverbod Nieuwe Driemanspolder

Portefeuillehouder Wethouder Belt

1. Aanleiding

De Nieuwe Driemanspolder is geopend in 2020 als een piekberging voor Hoogheemraadschap van Rijnland en als natuur en recreatiegebied door de gemeenten Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg en de provincie Zuid-Holland. Bij hevige regenval kan het gebied, van ruim 300 hectare, onder water gezet worden om wateroverlast te voorkomen. In korte tijd is een aantrekkelijk natuurgebied ontstaan. De Nieuwe Driemanspolder bestaat voor een groot deel uit open water en 'natte natuur' (moeras, nat grasland, bloemrijk rietland en wilgenstruweel). Er is een grote variëteit aan (water)vogelsoorten aanwezig. De flora en fauna ontwikkelt zich boven verwachting. Tegelijkertijd vindt er ook veel recreatie (wandelen, fietsen, watersport, paardrijden, vogels kijken) in het gebied plaats.

De recreatieactiviteiten (vooral windsurfen en kitesurfen) en de bescherming van aanwezige natuur- en landschapswaarden zitten elkaar in de weg en vragen om een betere balans tussen recreatie en natuur op een deel van het water. Hierdoor bestaat de behoefte aan regulatie van het varen.

Het college heeft naar aanleiding hiervan op 7 april 2026 het Aanwijzingsbesluit 'Vaarverbod Nieuwe Driemanspolder' vastgesteld.

Het aanwijzingsbesluit wordt bekendgemaakt in het Gemeenteblad en is daarna zichtbaar op www.overheid.nl. Het aanwijzingsbesluit treedt een dag na bekenmaking in werking.

Op grond van artikel 5:31b van de Algemene Plaatselijke Verordening Leidschendam-Voorburg (hierna: APV) is het college bevoegd om (delen van) openbaar water aan te wijzen waar het verboden is zich te bevinden of te verplaatsen op gemotoriseerde vaartuigen of niet-gemotoriseerde vaartuigen. Onder niet-gemotoriseerde vaartuigen worden onder meer verstaan: surfplanken, kano's, supplanken, roeiboten en waterfietsen.

Met deze raadsbrief informeert het college de raad over dit aanwijzingsbesluit. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de eerdere iBabs-dossiers Raadsbrief 3677 Beantwoorden schriftelijke vragen Groen Links en Raadsbrief en Raadsbrief 4701 Beantwoorden schriftelijke vragen 23 februari 2026 GL en PvdA inzake Zonering en vaarverbod Nieuwe Driemanspolder betreffende recreatieactiviteiten Nieuwe Driemanspolder.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Op zoek naar een evenwicht tussen recreatie, natuur en waterberging

Na enkele jaren zijn er kansen om natuur en recreatie te versterken. Daartoe is de recreatie versterkt met aanleg van een ontbrekend ruiterspoor in het gebied nabij Leidschenveen, worden mogelijkheden onderzocht voor een verbindend ruiterspoor naar Vlietland en zal de kanoroute worden uitgebreid naar Stompwijk, Vlietland en terug over de Vliet en de Starrevaart. Op de gebruikersavonden bleek de behoefte te zijn ontstaan aan afspraken over waar wat kan en waar wat niet kan. Dit wordt zonering genoemd.

Het wind- en kitesurfen leidt tot het telkens weer laten opvliegen van de watervogels. Hierover zijn verschillende meldingen ontvangen van onder meer de Vogelbescherming en de AVN. Dat gebeurt meerdere keren per week. Om hiervoor een beter evenwicht te vinden is in juli 2025 een gebruikersbijeenkomst geweest. Op het overleg met de gebruikersgroep is een voorstel opgesteld om een rustgebied in te stellen en varen in een bepaalde zone te verbieden. Dit betrof de noordelijke plas (gemeente Leidschendam-Voorburg). Door de noordelijke plas loopt een kanoroute in het verlengde van de Limietsloot uit Stompwijk. Deze kanoroute blijft buiten het aan te wijzen rustgebied met vaarverbod. Hierover was overeenstemming tussen gemeenten, hoogheemraadschap en gebruikers. Daarmee was nog geen besluit genomen. De provincie heeft een rol in het gebied vanuit de provinciale Omgevingsverordening, waarin de recreatie in het gebied wordt beschermd. Besluitvorming vereist overeenstemming met de Provincie Zuid-Holland en een besluit van het college van burgemeester en wethouders. Tegen het aanwijzingsbesluit kan binnen 6 weken bezwaar worden gemaakt.

De provincie gaf aan belang te hechten aan recreatiemogelijkheden en het belang voor de surfers en heeft verzocht ook nog met de surfers te overleggen. In een overleg met enkele windsurfers is het voorstel van de gebruikersgroep met het gebied voor een vaarverbod besproken. Er zijn gedragsregels opgesteld en besproken om de vogels zoveel mogelijk te beschermen. De gedragsregels zijn:

- Er wordt niet op beide plassen tegelijk gesurft. Alle surfers maken gebruik van dezelfde plas. De keuze voor een plas maken de surfers zelf op basis van de windrichting. Hierdoor is er altijd een uitwijkmogelijkheid voor de vogels.
 - De noordelijke plas wordt alleen opgevaren vanaf de dijk tussen beide plassen. Dit is hiervoor de meest geschikte plek langs de oever, waar ook de kanoroute loopt. Dit ontziet de beplanting en dieren bij de overige oevers.
 - Groepen vogels op de plassen worden zo goed mogelijk ontweken. Hiervoor is een bredere vaarweg nodig. Dit beperkt het opvliegen van de vogels.
 - Surfers blijven op afstand van vogels die beschutting tegen de wind opzoeken nabij een oever.
- Deze gedragsregels maken geen deel uit van het vaarverbod. Ze zijn opgesteld om de bewustwording bij de surfers te versterken over het effect van surfen op vogels. De surfers waarmee is gesproken kunnen zich vinden in de gedragsregels.

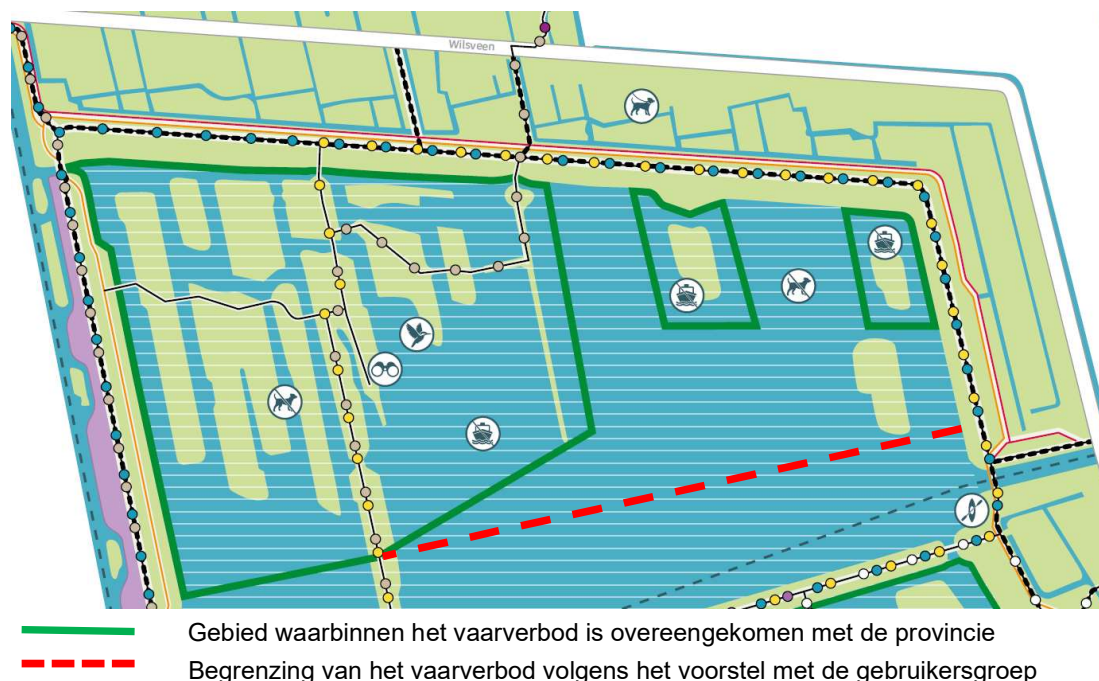
In het overleg tussen provincie en gemeente is vervolgens bekeken hoe de balans tussen waterrecreatie en natuur het beste kan worden vormgegeven. Volgens de provincie kunnen recreatie en natuur in zijn huidige vorm prima naast elkaar bestaan zonder dat daar beperkingen voor recreatie voor nodig zijn. De gemeente acht een zonering echter wel wenselijk. Na overleg is gekozen voor een beperktere zonering voor watersporters dan in het voorstel uit de gebruikersgroep.

De meest zeldzame vogelsoorten verblijven op en in de directe omgeving van de eilanden. Juist daar is een vaarverbod belangrijk ter bescherming van de vogels. Ondanks het surfen in de afgelopen jaren, is de natuurontwikkeling in de N3MP indrukwekkend. Er is dus geen sprake van achteruitgang van de populaties vogels.

De gemeente moet ook rekening houden met aanwijzing van de recreatiegebieden in de provinciale Omgevingsvisie om inwoners voldoende mogelijkheden te bieden om te recreëren op het water. De door de gebruikers gewenste duidelijkheid vraagt ook om een gelijk besluit van gemeente en provincie. Met gedragsregels en de toezegging van de windsurfers waarmee is gesproken mag worden verwacht dat surfen en vogels beter samengaan op het water. Het vaarverbod voor een deel van de noordelijke plas voorkomt het laten opvliegen van vogels door de surfers in dit rustgebied op het water. Onderhoudswerkzaamheden zijn uitgezonderd. Wind- en kitesurfen blijft toegestaan op het overige deel van de noordelijke plas en op de zuidelijke plas (gemeente Zoetermeer).

In figuur 1 is het ontwerp van het informatiebord opgenomen en het gebied waar het vaarverbod om gaat weergegeven met daarin de begrenzing van het vaarverbod volgens beide voorstellen.

Figuur 1: Noordelijke plas van de Nieuwe Driemanspolder

Deze balans tussen natuur en recreatie is op het concept informatiebord weergegeven en aan de gebruikersgroep en de windsurfers bekend gemaakt. Overigens is daarna in overleg met de provincie gekozen om het vaarverbod niet alleen in het broedseizoen van kracht te laten zijn, maar gedurende het hele jaar.

Handhaving

De ODH is eerstverantwoordelijke voor de handhaving van de natuurwetgeving namens de Provincie Zuid-Holland (bevoegd gezag), maar er is een verantwoordelijkheid voor alle gebiedsbeheerders. De prioriteit van de provincie ligt echter bij de aangewezen natuurgebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland) en dus niet bij de Nieuwe Driemanspolder. Ook Hoogheemraadschap van Rijnland heeft aangegeven geen mogelijkheid te hebben om hierop te handhaven. Handhaving door de gemeente kan alleen op basis van de APV, omdat de gemeentelijke handhavers niet de bevoegdheid hebben om op basis van de natuurwetgeving te handhaven op het verstoren van vogels. Zij kunnen wel handhaven op concrete activiteiten zoals varen. Veel bezoekers zijn niet bekend met het verbod op verstoren uit de natuurwetgeving en dan is een vaarverbod duidelijker. Het besluit geeft de bevoegdheid om ook op het water in te kunnen grijpen.

Rol van de raad

De raad heeft het college de bevoegdheid gegeven een aanwijzingsbesluit in te stellen. De raad heeft de APV op dit punt gewijzigd en dit is gepubliceerd op 4 april 2025.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Bijlage behorende bij deze raadsbrief:

4371 Aanwijzingsbesluit Vaarverbod Nieuwe Driemanspolder